У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го СІЧНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 9, 1971 No. 5. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 8 січня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД М. НІКСОН СКРИТИКУВАВ 91-й Конгрес за його нерішучість та постійне відкладання важливих для країни рішень. Президент сказав, перед від'їздом до Каліфорнії, що цей Конгрес буде записаний в історії „не за те, що він зробив, а за те, чого він не зробив". Через пресового секретаря Білого Дому Президент також повідомив, що він не плянує надалі жадних змін у складі свого кабінету.

ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА в Білому Домі з губернатором стейту Ню Йорк Нелсоном Рокефеллером, Президент пообіцяв приділити „деяку федеральну допомогу", щоб полегшити важку економічну ситуацію Нюйоркського стейту. Про висоту обіцяної допомоги ще не відомо.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВИБРАВ СЕНАТОРА З КЕНЗАСУ РОБЕРТА ДОЛА на голову Крайового Комітету Республіканської партії, не дивлячись на досить сильну опозицію збоку деяких республіканців. Сенатор Р. Дол відомий, як консерватист і беззастережний підтримувач рішень та заходів Уряду. Попередній голова Крайового Комітету, конгресмен Р. Мортон з Мериленду, має бути призначений на секретаря внутрішніх справ.

ПРИРОДНІЙ ПРИРІСТ КУБИНСЬКОГО НАРОДУ значно зменшився за останні роки, що виявилось під час перепису населення в 1970 р. Тепер під режимом Кастра живе 8 мільйонів 550 тисяч осіб, які одержують харчі, одяг тощо за картковою системою. На Кубі є на 200 тисяч мужчин більше, ніж жінок. В середині 1960-х років приріст населення становив 2 і пів відсотка, а останнім часом лише 2%.

ОТЕЦЬ-ЄЗУЇТ ВІКТОР ЯНІТЕЛЛІ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Ню Джерзі, повідомив, що він буде кандидувати на посадника міста, якщо будуть проголошені перевибори. Такі перевибори можливі, бо теперішнього посадника Джерзі Си
ті, Томаса Вілена, як також і інших його співробітників судово обвинувачено в порушеннях закону. Бажаючі перевиборів уже зібрали 27 000 підписів, треба зібрати ще 1 700 підписів. Кандидат на посадника о. В. Ятінеллі є ректором коледжу св. Петра в Джерзі Сиґі.

КОЛИШНІЙ ПОСОЛ ЗСА ДО СССР АВЕРЕЛ ГАРРИМАН твердить, що коли б Гюберт Гомфрі вийшов був на президента ЗСА, то він вже закінчив би війну у В'єтнамі. Таке твердження є в найновішій книжці Гарримана „Америка і Росія в змінному світі: півстоліття особистих спостережень". Авторові твору вже 79 років.

ВИЗНАЧЕНИЙ ПОЧАТКОВО НА СЕРЕДУ 6 СІЧНЯ судовий процес дев'яти ленінградських сіоністів, обвинувачених у „антисовєтській активності", відкладено до невизначеного реченця. В політичних колах думають, що совєтський уряд наказав відкласти цей процес з огляду на неприхильну до Совєтського Союзу реакцію світової опінії з приводу відбутого в грудні судового процесу, у висліді якого два із підсудних були засуджені до кари смерти.

У СВІТІ

У ЛЕНІНГРАДІ РОЗПОЧАЛАСЯ в середу 6 січня судова розправа перед військовим трибуналом проти 9-ох жидів, оскаржених у причетності до змови схопити пасажирський літак весною мин. року, — за що судили вже 11 осіб, з-посеред яких 9 були жидами. Але цей другий судовий процес за ту саму справу зараз таки перервано, буцімто до найближчого понеділка. За формальну причину подано захворіння підсудного, але газети не виключають, що большевицька верхівка рішить відкласти ту справу на пізніше, або зовсім відмовитись від процесу — з уваги на обурення закордонної публічної опінії.

ПАПА ПАВЛО VI ПЕРЕДАВ на спеціяльній церемонії у Ватикані „нагороду мира", яку встановив був покійний Папа Іван XXIII, — ігумені Чину Місіонарів Милосердя в Індії, 60-тирічній Матері Тересі. Цю нагороду становив чек на 25.000 дол. Мати Тереса, народженка Альбанії, заявила, що за ту суму побудує 250 приміщень для прокажених. Папа проголосив, що наступна нагорода буде призначена щойно в 1974 році.

СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЯКІВ У В'ЄТНАМІ ПОШИРИЛАСЬ наркоманія. У минулому 1970 році понад 65.000 вояків заживали наркотики, при чому 11.000 військовиків мали з цього приводу службові неприємності. Внаслідку, головний командувач збройних сил ЗСА у В'єтнамі, ген. Крейтон Абрамс, дав наказ летунству і всім іншим родам зброї допомогти південно - в'єтнамським властям у виявленні нелеґального вирощування маріхуани. Однак не американці, а південні в'єтнамці будуть нищити поля з маріхуаною.

ДО ІЗРАЇЛЮ ПРИБУВ сенатор Едмунд Москі, який має найбільші шанси стати кандидатом Демократичної партії у президентських виборах в 1972 році. Москі поїде відтіль до Єгипту, Совєтського Союзу й Західньої Німеччини. Цю його подорож преса уважає за підготову до його виборчої кампанії.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПЕРЕДРУКУВАЛА з мадярського комуністичного щоденника з Будапешту статтю про відносини СССР з Комуністичним Китаєм. Стверджується „стабілізування" прикордонних відносин, без поладнання конфлікту будь - яким договором. Китайські комуністи не припинили лайливої полеміки проти Москви і між компартіями СССР та Китаю існують давні і глибокі розбіжності. Проте стаття закликає Пейпінг шукати радше договорення з комуністичним Совєтським Союзом, як із „імперіялістичними" країнами.

10 ДАЛЬШИХ СОВЄТСЬКИХ ІНТЕЛЕКТУАЛІВ ЗААПЕЛЮВАЛИ до президента Ніксона, щоб американське судівництво справедливо поставилось до муринської комуністки - терористки Анджелі Дейвіс, яку судитимуть в Каліфорнії за участь у вбивстві, схопленні людей та т. п. інших злочинах. Між тими, що підписали те звернення, є два совєтські композитори Дмітрій Шостакевіч і Арам Чахатурін, танечниця Мая Пілсетская, балетмайстер Ігор Мойсєєв і інші. Раніше вже 14 совєтських учених звернулися до през. Ніксона в цій справі і Президент всіх їх запросив на публічну судову розправу Анджелі Дейвіс. Але на судовій залі в Сан Рафаелі є взагалі 104 місця, з яких 60 вже призначено журналістам.

ІТАЛІЙСЬКА КОМПАРТІЯ ПЕРЕВЕЛА „розмови" з комуністичними верхівками в Москві й сателітських країнах в справі тамошньої політики супроти жидів. Італійські, французькі й інші західні комуністи вважають за помилку уряду СССР, що він забороняє жидам еміґрувати до Ізраїлю.

ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА — ВСЮДИ КЛОПІТ

Президент Ніксон, щоб відпочати від багатьох клопотів, що він їх має з Конґресом, В'єтнамом та іншими державними справами, виїхав минулого тижня на короткі вакації в Сан Клементе в Каліфорнії. Там його очікував інший клопіт: його візок для гри в ґольфа ніяк не хотів рушити. Пані Ніксон і дочка Трісія можуть Президентові тільки співчувати.

Президентська Комісія пропонує скасування кари смерти

Вашинґтон. — Покликана президентом Ніксоном Крайова Комісія в справі реформи федеральних кримінальних законів виступила 7-го січня з рекомендацією, щоб скасувати кару смерти, щоб посідання маріхуани карати тільки гривною та щоб поставити поза законом приватне посідання ручної вогнепальної зброї. Комісія складається з 12 осіб і вона в свому кінцевому звідомленні для президента Ніксона також рекомендує затримання в силі закону проти продажу і перевозу непристойних матеріялів. У звідомленні сказано, що ця комісія розглянула, але відкинула рекомендацію іншої президентської комісії, щоб леґалізувати продаж порнографії для дорослих осіб. Звідомлення має 366 сторінок і приготоване у формі проєкту нового федерального кримінального кодексу, що його в наступному році розглядатиме Конґрес. Це в історії Америки є першою спробою перевірити всі федеральні кримінальні закони. Приготовляючи проєкт нового карного кодексу, Комісія мусіла зайняти становище до цілого ряду навіть найбільш контроверсійних справ і тому передбачається, що ці суперечності виникнуть і під час розгляду цього проєкту кодексу в Конґресі.

Сенатор МекҐоверн зголосить свою кандидатуру на президента

Вашинґтон. — Сенатор Джордж МекҐоверн з Південної Дакоти зрезиґнував 7-го січня з головства комісії для реформи Демократичної партії і плянує 18-го січня проголосити свою кандидатуру на демократичного кандидата на президента Америки у виборах в 1972-му році. Сенатора МекҐоверна зараховують до лібералів і він досі був одним із найгостріших критиків війну у В'єтнамі. В Сенаті він уже є вісім років і в 1968-му році на передвиборчій конвенції Демократичної партії він уперше старався про демократичну номінацію, але здобув тільки 146 голосів. Виступаючи тепер на пресовій конференції, під час якої зголосив свою резиґнацію з головства в комісії реформи, він ствердив, що очолювана ним досі комісія здобула більшість стейтових партійних організацій для пропозиції, щоб в номінації кандидатів на президента брали участь не тільки конвенційні партійні делеґати, але й ширша публіка.

Висоту дисконту зменшено до 5¼ відсотка

Вашинґтон. — Федеральна Рада Резерв повідомила 7-го січня про знижку висоти дисконту з 5 і пів до 5 і чверть відсотка. Це сталося після того, як ряд великих банків зменшили відсотки від своїх позик. Федеральне встановлення нової висоти дисконту є тепер найнижчим від 1968-го року. Проголошення Федеральної Ради Рзерв попередили повідомлення цілого ряду банків зменшення відсотків від позичок для корпорацій з 6 і три чверти до шість і пів процента. Деякі банки поважно зменшили відсотки також від позичок для приватних клієнтів.

СУМ видав „Сонцебори" Івана Смолія

Брюссель. — Центральна Управа Спілки Української Молоді під керівництвом мґра О. Коваля видала в серії „Дитяча Бібліотека СУМ" наприкінці 1970 р. казкове оповідання відомого прозаїка Івана Смолія з Ютики під наг. „Сонцебори". Це велике оповідання-казка, на 44 сторінки, було відзначене на літературному конкурсі Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ще в 1965 р., але ОПЛДМ не мало фондів на видання. Оповідання „Сонцебори", що вийшло накладом в 4 000 примірників, барвисто ілюструвала Галина Мазепа, давши 25 ілюстрацій в повних кольорах, витриманих в українському народному стилі та в дусі казки про боротьбу хлопчика-героя проти Сонцеборів, які поневолили його країну, і тому герой казки Олесь із мамою „вже сім років на чужині". Оповідання закінчується перемогою над Сонцебрами, до яких герой Олесь долетів на соняшнику.

THE UKRAINIAN WEEKLY, англомовний „Український Тижневик", що появляється з датою суботи, цим разом появиться разом з черговим числом щоденника з датою вівтірка, 12-го січня.

ЗСА припинять офензивні воєнні дії у В'єтнамі літом ц. р.

Париж. — Секретар оборони Мелвін Лерд зупинився у Парижі у своїй подорожі до Ірану, Таї (Сіяму) і В'єтнаму і заявив на пресовій конференції в американській амбасаді, що в половині цього року ЗСА припинять свої офензивні бойові операції та обмежать свою ролю у В'єтнамі до допомоги південно - в'єтнамським збройним силам летунством і артилерією. Це буде — заявив він — закінчення першої статії „в'єтнамізаційного" процесу у В'єтнамській війні. Другою стадією буде вишколення південно-в'єтнамських військовиків настільки, щоб вони могли перебрати на себе також летунську й гарматню збройні ділянки. Третя стадія завершиться тоді ,коли всі американські збройні сили залишать Південний В'єтнам, залишивши там хіба ще тільки військову місію дорадників. Однак вже літом цього року відповідальність за воєнні дії на суходолі переймуть південно-в'єтнамські війська, яким американське летунство й артилерія будуть тільки допомагати. Американська піхота служитиме тільки за охорону для літаків і гармат. Мелвінові Лердові товаришить в цій подорожі голова шефів об'єднаних штабів, адмірал Томас Г. Мурер. У Парижі Лерд відбув нараду міністром військових справ Франції Мішелем Дебре. У Південному В'єтнамі було з приходом Ричарда Ніксона до Білого Дому 549,500 вояків — у травні ц. р. має бути їх 284,000. 7-го січня Мелвін Лерд прибув з адміралом Томасом Мурером до столиці Таї Банґкоку й вони відбули там наради з найвищими цивільними і військовими проводирями.

98-ме засідання Паризької конференції про В'єтнам — без успіху

Париж. — У четвер 7 січня ц.р. відбулося 98-ме з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, вступивши у трети[illegible] плідних дебат. Голова північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туї і „міністер закордонних справ" В'єтконґу пані Нґуєн Ті Бінь більшу частину своїх виводів присвятили лайливому опрокидуванню тверджень президента Ніксона, що їх він висловив в радіо-телевізійному інтерв'ю в понеділок цього тижня. Комуністичні делеґати особливо рішуче запечували, наче би було будь-яке договорення між ЗСА і Північним В'єтнамом перед тим, як президент Джансон припинив бомбардування Північного В'єтнаму. Президент Ніксон покликався був на президента Джансона і кількох інших найближчих його, Джансона, співробітників, які запевнили були його, що комуністи прийняли до відома, що над Північним В'єтнамом будуть продовжуватись американські розвідчі лети. — Голова американської делеґації Дейвід Брус заявив після закінчення засідання, що Паризька конференція не може рушити з мертвої точки тому, що комуністична сторона вважає, що мусить осягнути всі свої політичні цілі та що ЗСА повинні виконати їх ультимативні вимоги.

Посередник ОН для замирення на Близькому Сході полетів до Ізраїлю

Об'єднані Нації. — В четвер 7 січня відлетів з Ню Йорку до Ізраїлю шведський дипломат Ґуннар Яррінґ, який від осени 1967 року є офіційним посередником Об'єднаних Націй для справи замирення між Ізраїлем та арабами. Амбасадори Єгипту і Йорданії при Об'єднаних Націях противилися тій подорожі Яррінґа, вважаючи, що запрошення ізраїльського прем'єра Голди Меїр, вистосоване до Яррінґа, було маневром, щоб знову проволікати переговори. Але Ґуннар Яррінґ признав арґументи ізраїльського уряду, що він, Яррінґ ще ніколи не зустрівся був з Ґолдою Меїр та що він повинен дізнатися про становище Ізраїлю від найбільш авторитетного джерела. В подорожі Яррінґа до Єрусалиму товаришив йому ізраїльський амбасадор в ОН Йозеф Текоах, який є уповноваженим представником Ізраїлю у мирових переговорах. Яррінґ заявив, що найдалі в неділю 10 січня буде з поворотом в Ню Йорку, де продовжуватиме розмови з представниками Ізраїлю, Єгипту і Йорданії. Речник Єгипту заявив знову в Каїро, що коли до кінця цього місяця не з'ясується, що переговори мають шанси успіху, то Єгипет відновить воєнні дії. 7 лютого ц. р. кінчається воєнне перемир'я і Єгипет заявив, що він його не продовжить.

Гітлер хотів замиритися із Сталіним з кордоном Німеччини на Дніпрі

Лондон. — У Лондоні появилася книжка сера Бейзіла Ліделла Гарта, одного з видатних англійських воєнних істориків, п.. н. „Історія другої світової війни", в якій автор твердить, що в червні 1943 року тодішній совєтський міністер закордонних справ Молотов і німецький міністер закордонних справ Ріббентроп стрінулися в Кіровограді, колишньому Єлисаветграді на Херсонщині, що був тоді ще в німецьких руках. Ріббентроп запропонував Молотову замирення, з тим, щоб новий кордон між Німеччиною і Совєтським Союзом ішов по Дніпрі. Молотов мав у принципі погодитися на замирення, але з залишенням передвоєнного совєтського кордону, себто по Збруч. Вони тоді не погодилися і війна продовжувалась і — завдяки західнім альянтам — скінчилася таким відродженням російсько-большевицької імперії, якої не сподівалися самі її правителі. Названий вгорі англійський історик твердить, що весною-літом 1943 року совєтські військові й політичні провідники ще не були цілком певними своєї перемоги і тому не виключали можливости сепаратного миру з Німеччиною. Американська й британська військові розвідки нічого про таку зустріч Молотова- Ріббентропа у 1943 році не знали. Ліделл Гарт покликується на інформації від німецьких старшин, які тоді були приявними при тій зустрічі, як допоміжні технічні сили.

● Декілька відповідальних урядовців-неґрів в адміністрації президента Ніксона плянують покинути свої пости, вважаючи, що уряд приділює замало уваги неґритянській проблемі в ЗСА. Дехто із них уже заявив, що відійде від праці влітку.

Совєти збільшили пропаґандивну кампанію проти Америки

Москва. — У совєтській пресі й радіо продовжується посилена кампанія проти Америки з приводу протисовєтських демонстрацій, що їх в ЗСА уладжують „сіоністичні хулігани", за дії яких Совєти роблять відповідальним американський Уряд. До американської амбасади у Москві прийшли — зорґанізовані совєтською поліцією 5 „делеґацій", які протестували проти „сіоністичних хуліганів" в Америці. Одною з тих „делеґацій" була навіть група жидівських будівельних робітників. Коли другий секретар американської амбасади, Робі Палмер, виходив з своєю дружиною з московського театру, приступили до нього якісь три мужчини, один із них вхопив американського дипломата за вилоги плаща і спитав: „Що ви сказали б, як би ми вас побили і розбили ваше авто, так, як це дістається з совєтськими дипломатами в Америці?!" Але після того ті, наслані совєтською поліцією справжні хулігани, залишили Палмера і його дружину в спокою. Водночас в совєтській пресі продовжується наґінка проти американських властей за „переслідування" муринської комуністки - терористки Анджелі Дейвіс. Запowіджений суд над тією терористкою, яка доставила була револьвери муринським підсудним в одному процесі в Каліфорнії, внаслідку чого розпочалась стрілянина з чотирма убитими, між якими був і суддя, — той заповіджений суд совєтська преса називає „фарсою", а всі закиди проти него „фабрикацією".

В Нюйоркському Університеті українець захистив докторську дисертацію, написану українською мовою

Ню Йорк. — В грудні мин. року, мабуть вперше в історії американських університетів була прийнята і затверджена дисертація Семена Погорілого на ступінь доктора філософії, написана українською мовою. Дня 16 грудня м. р. у Славістичному Департаменті Нюйоркського Університету, перед дисертаційною комісією в складі професорів цього Університету: Л. Бжевського, Б. Унбеґауна, З. Юрієва, Міляна Фріцака та проф. Ратґерського Університету І. Фізера і від УВАН проф. Г. Костюка. — відбувся захист дисертації на наукову ступінь доктора філософії Семена Погорілого. Тема дисертації була: „Неопублікований Винниченко". Написана вона після довгого уважного вивчення всієї літературної і архівної спадщини покійного письменника. Офіційними опонентами дисертанта були: проф. Б. Унбеґаун (Нюйоркський Університет), проф. З. Юрієва (Нюйоркський Університет) та проф. І. Фізер (Ратґерс Університет). Після багатьох запитань до дисертанта, виступу офіційних рецензентів і цікавої дискусії Комісія позитивно оцінила працю С. Погорілого і надала йому звання доктора філософії.

Розшифрували маловідоме фото з Лесею Українкою

Київ. — Співробітник Київського Літературно - меморіяльного Музею Лесі Українки С. Кабан пройшов і проїхав багато десятків кілометрів на Полтавщині, побував у музеях, у будинках старих людей, доки добився відновлення майже 50 прізвищ з усіх 60 осіб, зображених на рідкісній фотографії, що потрапила до Музею Л. Українки. Тепер встановлено, що фото було зроблене в м. Полтаві в 1903 році, зфотографувались тоді група учасників відкриття пам'ятника Іванові Котляревському. Між зфотографованими і встановленими особами є багато видатних діячів української культури, в тому письменник Василь Стефаник, поетка Ганна Барвінок, академік Агатангел Кримський, письменник Михайло Коцюбинський, чоловік Лесі Українки музиколог Климент Квітка та ін. Климент Квітка довгий час перебував на примусовій висилці в совєтській Азії, а потім жив і працював у Москві, бо йому було заборонено жити в Україні.

Митрополит Філарет з СССР про „Руську Церкву" в ЗСА і Канаді

Київ. — З нагоди 10-річчя створення Товариства для культурних зв'язків з Українцями за кордоном відбувся в Києві пленум Президії, без запрошення представників громадянства. В грудневому числі газети розвідчо-пропаґандивного товариства, експозитури КҐБ для закордону, „Вісті з України" поміщено текст промови учасника пленуму Митрополита Київського і Галицького Філарета: „Руська Православна Церква підтримує добрі і справедливі діяння громадських організацій, які ведуть до дружби і єднання своїх єдинокровних братів. Український Екзархат теж зацікавлений у зв'язках з українцями, які перебувають за межами нашої батьківщини", — сказав промовець. — „В Канаді, Америці, Аргентині та інших зарубежних країнах Руська церква має свої парафії. В Канаді, наприклад, ми маємо 24 парафії... Руська церква надсилає на ці парафії священиків з Радянського Союзу та України і ці священики несуть віруючим українцям Боже слово. Цього року Український Екзархат направив до Канади єпископа — вікарія Київської Єпархії Макарія, молоду людину"... Митрополит Філарет поінформував, що „єпископ Макарій водночас керує єпархією і в Сполучених Штатах, де ми маємо 40 парафій. Крім того, Руська православна церква посилає делеґації в ці країни"... „Український Екзархат видає журнал „Православний Вісник", і щомісяця понад 1 000 примірників ми надсилаємо в Канаду, Америку, Францію, Бельгію, Італію, Австрію та інші країни. Крім того, ми самі виїжджаємо за кордон, ми часто запрошуємо до себе українців, щоб вони на власні очі бачили, як живе церква на Україні".

В СССР ЗНОВУ ЗАСУДИЛИ ЖИДА

Ленінград. — На тайній триденній розправі перед військовим трибуналом засуджено в четвер 7 січня ц.р. на 10 років в'язниці лейтенанта Вульфа Зальмансона, жида. Він по суті належав до групи 11-ох підсудних у справі змови на схоплення літака, яких судили у цивільному суді і з яких двох засуджено спершу на смерть з заміною опісля на 15 років в'язниці. Але тому, що Зальмансон військовик, то його справу большевики передали військовому судові. Ніяких подробиць розправи не виявлено.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оптимізм і критицизм

Одногодинне радіо-телевізійне інтерв'ю, що його минулого тижня четверо американських журналістів перевели з президентом Ніксоном, дало добрий матеріял його пізнішим біографам. Ричард Ніксон, відповідаючи на рівно 30 запитів з прерізних ділянок внутрішньої і закордонної політики, ще раз виявив себе, як державний муж, який уміє поєднувати першорядне знання проблем і відносин, з критицизмом супроти інших і себе самого та з оптимізмом, що його мусить мати кожний лідер.

Ніксон вірить, що 1971-ий рік буде „кращим" у ділянці крайової економіки, але ще кращим буде 1972-ий рік, в якому він сподівається осягнути повну ліквідацію безробіття. Він тверезо і критично дивиться на підсичування Москвою неспокою на Близькому Сході та на неможливість осягнути з нею широке порозуміння в справі обмеження стратегічної зброї, але потішає себе і світ, що між ЗСА і СССР ведуться „розмови". За найпершу ціль він уважає закінчення В'єтнамської війни. Він пляново і послідовно відтягає відтіль американські війська, але не виключає, що комуністи — після відходу американців — поведуть там новий великий наступ. Тільки вірить, що Південний В'єтнам матиме силу сам оборонитись.

Ніксон, у почутті самокритицизму, признає, що після двох років перебування у Білому Домі, має більший досвід і краще знання, як співпрацювати з опозиційним Конґресом та з власним Урядом. Він одверто признав помилку, яку зроблено напередодні листопадових виборів, коли повторено радіо-телевізійну передачу одної його досить різкої давнішої промови. Але він оптиміст, що відносини в американському суспільстві стануть спокійніші. Він оптиміст щодо настроїв і зрілости величезної більшости американської молоді. Він оптиміст, що йому вдасться перевести через Конґрес закон про мінімум заробітку американської родини, про реформу державної добродійности, про поділ державних прибутків між Урядом і стейтами.

Ричард Ніксон — реаліст, як ним мусить бути кожний державний муж. Але й оптиміст, який вірить в успіх своєї конструктивної праці і в зрілість земляків.

Право на життя

До багатьох проблем сучасного таки справді „розтерзаного" суспільства належить справа штучного припинення вагітности, чи — як це коротко називається — справа аборту. Обговорюється її з церковних проповідальниць і публічних трибун, до неї займають становище церковні і світські провідники, вона є предметом дебат та законодатних рішень парляментів, існує багато крайових і місцевих спеціяльних організацій та відбуваються демонстрації однаково, як за, так і проти цієї нової, вже „законної" примари, що зависла над людством.

В усій цій метушні видвигається багато всіляких арґументів. Ті, що вимагають законної леґалізації аборту, користуються головно соціяльними й економічними арґументами. Мовляв, існує „експльозія населення", що в недалекій майбутності може довести до катастрофи, бо для людей не стане місця на землі, не буде що їсти ані чим дихати. З дальших арґументів висувають такі, що, мовляв, заборона абортів їх не припиняє, а тільки доводить до всілякого беззаконня, ракетирства та смерти багатьох матерів після „покутної" операції некваліфікованих лікарів та в невідповідних приміщеннях. Такі і подібні арґументи вплинули й перерішили те, що леґіслятура Нюйоркського стейту минулого року схвалила закон про леґалізацію абортів, і статистики обраховують, що в результаті того закону щонайменше п'ятдесят тисяч дітей вже цього року не побачать світла денного.

Опоненти леґалізації абортів та абортів взагалі відкликаються на Божі і людські закони. Проти абортів рішуче становище зайняли Католицька Церква та багато суспільно - громадських установ. Опінія преси, радіо і телевізії, як і всього суспільства, поділені.

До здорового людського глузду промовляють і переконують арґументи тих, які виступають проти народовбивства ненароджених. Коли йдеться про Америку, то аборти заперечують перший і найосновніший закон цієї нації — її Декляраціо Незалежности, в другому реченні якої стверджено „самонаявні правди, що всі люди створені рівними, що вони наділені їхнім Творцем певними невід'ємними правами, між якими є життя, воля і змагання до щастя". Цей найвищий закон — право на життя заперечується абортами. Якщо „експльозія населення" створює якісь соціяльні чи економічні проблеми, то треба шукати розв'язки для цих проблем, а не розв'язувати їх запереченням права на життя, що його дав кожній людині її Творець з хвилиною, як це життя почалося.

ІНСПІРОВАНИЙ ПРОЦЕС?

Сталін „прославився" вигаданим в НКВД судовим процесом над жидами - лікарями, які нібито плянували умертвлювання високопоставлених комуністів. Після Сталіна обвинувачених виправдали.

Ленінградський судовий процес багато чим нагадує „московський лікарський". Тоді й тепер більшість підсудних — жиди. Правда, це вже не ті жиди, що на просторах колишньої російської імперії „робили революцію"; ішли за комуністами, які потім їх винищували, особливо в роки другої світової війни і по ній. Це жиди, совєтські громадяни, які бажають, щоб їх режим залишив у спокої. Вони напевно не почували себе ворогами режиму. Як жиди, вони хотіли виїхати з СССР, базуючись на всіх законах і „конституціях". Але їх не випускають — і вони вирішили втікти. Та не всі в тій групі були жидами: Мурженко, який дістав 14 років каторги, і Бодня, який дістав найменший присуд, лише 4 роки позбавлення волі, або жиди з України, або і взагалі не належать до жидів; Кузнецов і Фьодоров — також не жиди. Ці люди також хотіли вирватись на волю. В цьому відкривається новий, інший аспект Ленінградського процесу, всупереч твердженням газет, що судили, бо підсудні були жидами. Судили за спробу втечі літаком із СССР за кордон — людей різних національностей. В 1970 р. до Туреччини щасливо втекли двома літаками з СССР батько й син — литовці, та троє росіян, або ж козаків із Кубані та Дону. Багатонаціональну імперію багато хто хотів би покинути, втекти і від комунізму, і від „ленінської розв'язки національного питання".

Одинадцять підсудних у Ленінграді, за твердженням московської преси, готувались до втечі впродовж 2 років. Це занадто довго й необачно, як на країну, в якій, за свідченням втікача - письменника Кузнецова, кожний третій змушений так чи інакше шпиґувати для КҐБ та МВД. Хтось із групи мусів бути провокатором. А може треба б припустити думку, що й увесь процес був провокацією, зфабрикованою в КҐБ задля того, щоб застрашити і жидів, і не жидів у СССР: не пробуйте втікати — ми все знаєм і зловим!

Чи не дивно звучить така заява московських „Ізвєстій" з 1-го січня 1971 року (Новорічне число!..): „Задумана операція втечі мала кодову назву „Весілля". Мала відбутись 14 липня 1970 р. в ленінградському аеропорту „Смольноє" і на аеродромі одного з міст Ленінградської области. Мета операції: захопити м а л и й совєтський літак АН-2, фізично знешкодити летунів, взяти на аеродромі решту членів групи і покинути рубежі нашої країни". Втікачі „мали з собою касетки, палиці, зброю, сокири, мотузки, спальні мішки, в які задумували покласти оглушених чи вбитих летунів". Газета продовжує: „15 липня, закупивши всі квитки на малий літак, злочинці пішли до трапу літака. В цей час на аеродромі одного з міст чекали їх співучасники. Здавалось, мета вже близька. Але... біля самого трапу-драбинки, себто в останній момент, злочинців затримали і знешкодили".

Як можна „в останній момент" затримати звичайну групу пасажирів, мужчин, жінок, стару матір, дітей? Відповідь найближча до правди: або між ними був провокатор, або ж КҐБ само спровокувало частину людей із групи, контролюючи згори всю майбутню „подію".

Хто вони, втікачі? М. Димшиць — колишній летун, який нібито — за твердженням совєтського суду, — „примусив дружину і двох дочок взяти участь в авантюрі". Е. Кузнецов одружений із втікачкою - жидівкою, з якою плянував втечу і її брат, студент Залмансон. Ю. Фьодоров (а може він Ю. Федорів?) спільно з А. Мурженком „вже відбували раніше покару". І. Менделевич мав вищу освіту, але був без праці; А. Альтман — студент, М. Бодня — „без виразних зайнять", Л. Хнох і Б. Пенсон „провадили п а р а зитарне життя". Суд в Ленінграді не засудив навіть на 1 руб. покари „тих, які певною мірою брали участь у злочині, знаючи про його підготову: дочок Димшиця, їх матір, а також дружину Хноха, виходячи з гуманних міркувань".

Про Ленінградський процес ще будуть писати, бо це один із найбільш заплутаних і неясних судів у країні безправ'я. Димшиця, Кузнецова і Фьодорова, а може Федоріва, мали спершу розстріляти, потім під тиском громадської думки світу та на вимогу компартій Франції, Італії, Ізраїлю, — зменшили їм покари. Але як? Чи жиди в Ню Йорку, які висловлювали задоволення з приводу заміни розстрілу 15 роками каторги знають, що насправді чекає засуджених? Чому Хнох дістав 10 літ каторги, а його дружина, яка знала про підготовлюваний впродовж 2 років плян втечі — не була покарана взагалі? Чому М. Бодня, який також готувався і втікав, засуджений лише на 4 роки каторги? Хто з групи був дійсним втікачем із с о в є тського „раю", а хто був підставленим? Хто спровокував інших? Хто сидітиме, а хтоноситиме ордени?

Як би там не було, тепер „Ізвєстія" мають нагоду розписуватися, впарі з „Правдой", про „світовий сіонізм", „ізраїльського а ґ р есора", про „войовничих жидівських молодчиків у Ню Йорку": „Джерела антисовєтизму лежать у клясовій (?) ненависті міжнародного сіонізму до СССР. Сіоністичні органи друку, радіо ведуть розгнуздану кампанію проти СССР та інших соціялістичних країн, закликають жидів еміґрувати з тих країн до Ізраїлю або на капіталістичний Захід, штучно створюють так зване „жидівське питання".

Жорстокі засуди совєтського суду, адже йдеться про людей, які нічого не зробили, не вчинили жадного іншого злочину, вони лише бажали виеміґрувати за кордон.

Стаття в „Ізвєстіях" зветься „Злочинці покарані".

Насправді ж, злочинці не покарані. Бо злочинцями є ті, які створили жахливі умови для 110 поневолених в СССР націй і народів. Що ж до самого Ленінградського процесу над втікачами, то юристи й історики напевно ще довго будуть намагатись розв'язати чергову „таємницю Кремлю": хто з підсудних втікав, а хто був підставлений? Хто дійсно плянував політичну втечу, а хто її інспірував? Чому одні дістали по 15 літ каторги, а інші, які теж підійшли до літака „АН-2" в Ленінграді — були випущені без суду? Чи не належить Ленінградський процес до категорії процесів, інспірованих „згори"?

Леонід Полтава

Любов Коленська

І. НОВІ ГОРИЗОНТИ, ЧИ НОВІ УТОПІЇ?

Біля мене падає запит: — Скажіть, яка ваша думка? Чи й нам, українським жінкам, включатись у жіночий американський рух і йти за його гаслами? Чи, може, покищо триматися осторонь і тільки стежити за тими всіми подіями? Американські феміністки добре ознайомлені з нашими українськими організаціями і кілька разів уже закликали, щоб ми прийшли до них. Усе ж у них нові ідеї, розмах, безупинне життя. Вони тепер на чолі творення нової суспільної системи, і хіба не туди нам дорога? —

Дивлюся на інтеліґентне обличчя своєї співрозмовниці, на її бистрі, щирі очі та свіжу усмішку, і вона стає мене бентежити... Роздумую, перелистковую сторіччя за сторіччями, бачу початки постання американських суфражисток і їхній похід у сучасне.

Ще в 1888 р. одна з перших англійських суфражисток, Емеліна Панкгурст, сказала: — „Завжди пам'ятаймо про нашу жіночу гідність. Не відкликуймося до нікого, не просім і не плазуймо. Здобудьмося на відвагу, єднаймося і борімось." — За її словами стали творитися наперед тільки малі жіночі групи, здебільша засновані з релігійних товариств-сестрицтв, а згодом вони перетворювалися на більші організації.

Відомо, що з давен-давна найбільш упривілейованою була верства аристократії. У ній часто жінки відігравали провідну ролю, багато з них було королевами або принцесами, вони займались малюванням, музикою, писанням поезій. В селянській верстві жінка також була шанованою господинею і матір'ю, ще й досі існує приповідка: „Чоловік держить хату за один вугол, жінка за три". Зовсім іншу ролю займала жінка в середній верстві. І звідтіля найбільше навербовувалось емансипанток. Однією з найбільших провідниць тодішніх часів були — Елізабет Стантон і Шарльотта Тефне. Вони розповсюджували гасла визволення жінок, гуртували їх, заохочували до боротьби й поступово наближались до своїх цілей. Допомогла їм у цьому індустріялізація, а пізніше американська Громадянська війна з кличами проти невільництва, а згодом світові війни. Чоловіки були на фронтах, на війні, потрібно було людей до праці, витворювались нові професії, і жінки в них справно вив'язувались.

Надійшов великий день 18-го липня 1920 року: жінки дістали право голосу нарівні з чоловіками. Позиція жінки в суспільстві підіймалася на відповідний рівень, жінки здобули почуття власної гідности. Сенс цього був в розумінні свого життя не як інструменту чи додатку до чийогось іншого життя, але окремішнього, автономного, самостійного буття.

На жаль, ще й досі немає рівноваги поміж працею жінки вдома і в бюрі, поміж заробітною чоловічою платнею й жіночою, після одержання однакового диплому. Ці всі недостачі дали поштовх у 1960 роках до "Women's Liberation Movement" — „Рух за визволення жінок".

Праматір'ю сучасних організацій є Крайова Організація Жінок (в скороченні NOW — National Organization for Women), під проводом Бетті Фрідeн. У 1966 р. вона видала книжку: „Жіночий міт". Це — сатира на домашній ідеал жінки під гаслом: „Церква, діти і кухня". Вона висміває жінку, яка, прибрана в накрохмалений хвартушок, порається біля горщиків, пестить дітей, запряжена в шори своїм ...дорогим чоловіком. Кличі Бетті Фріден це: визволення жінок з-під чоловічого ярма, „пошанування" проявів вільної любови, будова центрів для дітей, матері яких працюють. Але ця організація ставала замало радикальною для інших жінок, і вони почали відокремлюватись і творити інші, окремішні організації.

Тепер начислюють 50 груп у самому Ню Йорку, 35 в Сан Франсіско, 30 в Чикаґо, 25 у Бостоні. Існують ще менші групи, але вони без назв і без провідниць. Головніші групи це: "Witches" - Women's International Terrorist Conspiracy from Hell, "Red Stockings", "Blue Stockings", "WRAP" - Women Radical Action Project, "Uppity Woman", "SCUM" - Society for Cutting Up Men. Найбільш радикальні групи зовсім не криються з проповідуванням різних перверзій, наркоманії, багато з них на керівних становищах — дискредитуються падінням вниз, а навіть злочинами, що давніше було немислиме.

Одні з цих груп живуть „спільнотами" — "communes", відкидаючи всілякі родинні зв'язки, другі ще тримаються родин, заявляючи, що це — річ тимчасова. Вони розподіляються на ліве крило: воно за „рівність і братерство" — проти капіталізму, расизму й націоналізму. І на друге: у ньому терпкий посмак наркоманських вахканалій, неґація всяких родинних зв'язків, маніфестації за абортом, за вживанням протизаплідних пігулок, за свобідне статеве життя без „зайвих" подружніх зв'язків. Вони й за те, щоб людські зародки штучно вирощувати у скляних тюбах-інкубаторах, щоб, мовляв, жінки не тратили краси, здоров'я, а дітей найкраще віддавати державі й не „морочити" собі голови такими вигадками, як родинна атмосфера. У кого ще є чоло-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Лисак

ДОБРА НОВИНА

(Різдвяний нарис)

Біліє в Маріїних руках святвечірня скатерть. Така вона біла та світла, як оті сніжні покривала за вікном, що на них зимовий вечір сріблясті візерунки гаптує.

— „Так звичай велить — Маріїна думка. Щоб у найсвятіший із вечорів скатерть ясною радістю у хаті простелялася. Коли ж бо в серцях родини більша щасливість від тої, що її ясна зірниця голосить у Різдво Христове?"

Та враз ніби надто важкою видається скатерть Маріїним рукам. Ні, це, мабуть, надто важкі її мислі. І той стіл, що його Марія застеляє — не став більший, як колись. Він же ж давній, ще з тих часів, коли Марія і Осип разом з дітьми до вечері сідали. Та тільки тоді їх більше було, вся родина. А сьогодні їх тільки двоє: тільки Марія і Осип у просторій хаті зосталися.

Чи це від снігової забілі за вікном, чи від білости скатерті бліднє Маріїне обличчя? Чи від думок отих, що, радість розігнавши, душу давлять?

— „Колись весело було — думається Марії. — Як діти малі були, ялинкові пахощі і дитяче щебетання в одне зливалися. Осип, тихцем радіючи, дітей нібито до порядку закликав. Щоб у кухні не вешталися, мамі у готуванні вечері не заважали. Та чи наймолодший Марко — Маріїн пестійчик — повчань слухав би? Раз-у-раз про щось її запитує, якусь цяцьку підсуває, від праці відриває. Та погідно було на серці від того дитячого патякання, у тій теплоті родинної сердечности".

— Помогти тобі, Марійко? — Осипів голос з другої кімнати.

— Спасибі, милий, не треба. Які ж у нас тепер святочні готування? Та ж тільки двоє нас до вечері засяде...

Намагається Марія, щоб у голосі смуток не відчути. Та дарма. Осип і так знає, що в неї на мислі печаль, на душі смуток. Ось руку на плече поклав, в очі дивиться, тихо промовляє:

— Ти все ще не можеш заспокоїтися, Маріє? Такий же ж лад у житті — як діти виростуть, від батьків відходять. У них свої родини.

— Знаю, — зідхає Марія. — Та в нас не так, як у людей.

— Не нарікай, — лагідно Осип. — Ось Таня від себе та чоловіка святочні дарунки нам прислала. Люба недавно теж нас відвідувала. Не прийдуть тобі з малими дітьми на свята. Дорога далека.

Мовчить Марія. Потішити її чоловік хоче, про щасливо одружених доньок згадуючи. Чому ж про те, від чого її серце болить — мовчить? Щоб у Свят-Вечір більшого жалю не завдавати?

Ставляє на білу скатерть дві тарілки Марія. Тільки дві. А повинно б бути їх три. Третю для наймолодшого сина Марка. У нього ще своєї сім'ї, своєї хати немає. А батьківської відцурався...

Не сяде з ними вечеряти син Марко, бо два роки тому — якраз таки перед святами — з батьками розпрощався. Та якби розпрощався! З гнівом відійшов. Якогось нового життя чи нових доріг шукати. Таке трапилося, як написано у священній книзі. У притчі про блудного сина. Та, здається, той біблійний син батьків не ображав, не сердився на них. І вкінці до батька повернувся. А її Марко далі у своєму нерозумному гніві триває.

— „Чому нам таке горе? — нечутно жаліється Маріїна думка. — За що? Любили ж ми його, ним тільки жили. Хіба ж не відчував нашої любови, хіба не розумів мови наших сердець?"

І важко вагітіють кривдою невиплакані сльози Маріїні. Заради Осипа не годиться сліз у свят-вечірню ясність. Тільки тремтлива болем рука брязкотить ложкою об тарілку на столі. Мовби зойкнуло надбитою щербиною Маріїне серце.

Та ні — це щось голосніше, сильніше забреньчало. Це просто телефонний дзвінок за дверима. Підійшов його заспокоїти Осип. Якби не той гнітючий вантаж дум, може б і чула Марія, що Осип, телефонним дзвінком покликаний, з кимось довгу розмову веде. Та вона заслухалася тільки у відгомін жалю за втраченим сином, сином блудним, що її покинув. Аж Осипів голос її розбудив:

— Прошу сюди, Марійцю. З тобою хочуть розмовляти.

Втомлена рука на слухавці, і враз неочікуване, несподіване, неймовірне:

— Христос рождається, мамо!

Причулося? Уявила собі? Чи таки дійсність?

В ушах голос сина. Голос Марка:

З Різдвом святим всього добра бажаю, мамо!

Вдарило дзвоном серце. Золотою повінню ринули думки. Пригадав син свою матір! Щасливе дитинство у рідній хаті пригадав? Ясність давніх свят-вечірніх радостей?

— Раніше був би до вас навідався, — синів голос, — та сміливости не було. Образив, думав — не пробачите. А сьогодні на календарі той день, що в ньому прощають винуватцям.

Мовчанка, як безконечність білої далини. Стелиться вона від Маріїного серця до душі блудного сина, що повернувся. Є у тій мовчанці всеобіймаюче зрозуміння, всезнаюча любов материнська. І переходить ця добра хвиля прощення у ніжний гомін, що пливе усмішкою і сльозами полегші:

— Прийдь до нас, сину. Ждемо. Ждемо тебе!

І враз Марії видається, що її слова сплітаються із ніжним гомоном пісні-колядки, яка сповіщає всій вселенній Добру Новину: „Син Божий народився!"

Маріїна рука ставить на скатерть третю тарілку. Для Марка, для сина, який повертає до дому.

А. М. Базилевич

ЧИ БУДЕМО МАТИ ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР ПРО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ?

(3)

Майстрами долота у зображенні Митрополита Андрея були в краю Коверко (дві плоскорізьби у дереві для Національного Музею у Львові і монументальна, 3-ох метрів висоти статуя в камені для Греко-Католицької Богословської Академії у Львові) і Сергій Литвиненко (вирізьбив у камені могутню подобу Митрополита у сидячій поставі в кріслі для Національного Музею у Львові, якого саме Митрополит Андрей був засновником). На еміграції Іван Кейван дав дереворит погруддя Митрополита, з якого зроблено фотодрук для розпродажу як портрет. Останнє погруддя Митрополита дав у бронзі о. Ярослав Свищук.

На маргінесі цього, правдоподібно неповного, переліку мистців треба сказати, що дуже побажаною є фахова публікація про всі ці мистецькі твори, а також репродукція їх у формі листівок або як окремий альбом, які напевно знайдуть [illegible] зацікавлених. Дотепер є тільки стаття Миколи Вороного п. з. „Портрети Митрополита", надрукована в „Богословії" за 1926 р., стор. 128-205. Тут автор розглянув тільки три портрети М. Сосенка, три І. Труша, композицію „Мойсей" О. Новаківського і кілька його етюдів. Звідтіля вичислив я цих перших малярів.

Портрети М и т рополита можуть дуже допомогти письменникам у зображенні його особи, зокрема тим, які його не бачили. Вони віддають риси його обличчя, глибину синіх очей, що дивились так глибоко в душі. Його голова, у пізні роки окружена сивим волоссям, і довга сива борода дуже нагадують с т а р о з авітнього Мойсея. Його спаралізовані пальці руки пригадують кожному про великі терпіння Митрополита. Вкінці його масстатичний ріст дає уявлення постаті - провідника, що фізично переростав усі пересічності, ще поки почнемо розглядати його духову велич.

Цю величну постать можна вивести в одному великому творі, історичній або радше історично-психологічній повісті. Бо якби прийшлось сконденсовано і коротко с х а р а к теризувати Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького, то треба б назвати його люблячим „пастирем-психологом". Такий був у нього підхід до різних справ і людей. Він, безстрашний в обороні принципів, був рівночасно вирозумілий для людей і їх таких чи інших ходів, навіть для їх промахів як у їх особистих, так і в суспільно-громадських, політичних та інших справах, хоч їх не апробував. Митрополит, як мислитель, завжди розглядав причини, чому так і так склалась якась подія, чому хтось так і так діяв, і призадумувався, чи в даних обставинах міг він інакше поступити як поступив. Згадати б, наприклад, нараду наших нотаблів у палаті Митрополита, коли до Львова приїхав Левко Чикаленко, щоб у якийсь спосіб залагодити конфлікт між галицькими українцями і урядом УНР. І тоді лише Митрополит зумів охолодити гарячу атмосферу дискусії. Найгарячіше виступив тоді Василь Щурат, якого Митрополит за це зганив (див. статтю, надруковану в „Нашій Батьківщині" Л. Чикаленком приблизно 15 років тому).

З такого вирозумілого підходу до людей і подій випливали і його власні рішення та заходи. Він розумів і схоплював завжди цілість справи, тобто її минуле, сучасне й майбутнє, а не лише якусь одну її частину. В цьому між іншим і лежала його велич. Так саме схарактеризував спосіб його думання о. д-р Іван Гриньох: „Ця людина пар екселянс мала в своєму духовому „я" щось, що її ставило понад пересічність, щось, що робило її великою і небуденною людиною, а це щось — це, поперше, вміння піднятися понад будні і реальність, які нас в даний момент оточують чи навіть повністю беруть у свої обійми, і, подруге, ця людина була наділена великим Божим даром бачити інакше, якщо мова про історичне минуле, вірніше й об'єктивніше та безпристрасно, якщо мова про теперішність, і вкінці багато далі, якщо брати до уваги прийдешнє"[4]).

Далі велич Митрополита була в тому, що не було в нього розбіжностей між тим, що він говорив, чого навчав інших, і тим, як сам діяв, як це дуже вдало схарактеризував його бл. п. о. д-р Б. Липський. Від себе самого Слуга Божий завжди вимагав більше, ніж від інших.

Корисно буде навести ще декілька думок чужих людей про Митрополита. „Цікою цієї незвичайної постаті була дивна мовчазна несхопленість. Шляхи її життя не йшли орбітами конвенансів..." — Так говорив про Митрополита Ян Токарський у своїх знаменитих радіомовленнях польською мовою, якими хотів хоч у якійсь частині направити ті кривди, яких Митрополит зазнав від поляків і ще досі зазнає від польської пропаґанди. Він так характеризує його за якимсь іншим польським збирачем матеріялів про Митрополита: „Його життя було неначе водна глибінь, завжди спокійна на поверхні. Тому так важко є це життя з'ясувати, бо про себе мовчав повністю. Якщо ж рідко коли щось відслонив, то найчастіше, щоб дати до зрозуміння марноту цього життя, щоб казати поглянути на нього з поблажливістю. Належав до людей, що цілу заслугу приписують іншим, а собі — залишають тільки працю".

У цій нерозгаданості Митрополита поляки дошукувалися якихось таємних намірів його діяльности й вичікували ревеляцій для його осудження, що згори було суґероване польській опінії злобною пропаґандою. Тим часом у цьому нема крихітки правди. „Від малої дитини щиро бажав святости, — пише Ян Токарський, — від хлоп'ячих років хотів бути ченцем та священиком, повернутись до свого народу, жити тільки Богом". А на іншому місці в цій статті читаємо, що „мав простоту дитини, а відомо якою незвичайно важною для аналізи і з'ясування є простота"[5]).

Іншими словами можна схарактеризувати його діяльність і його особисту настанову так: Був він повний самопосвяти, включно з готовістю на жертву крови. Загальновідомо, що бажав собі щастя вмерти мученичою смертю. Його життьовою девізою було: все для Божої прослави, все для добра Церкви й її росту, все для служби громаді, бідним покривдженим, — і нічого для себе. Або за св. Павлом — „бути всім для всіх" і „йти за Христом Розп'ятим".

[4]) Отець Іван Гриньох, „Слуга Божий Андрей — благовісник єдности, Мюнхен, 1961, стор. 17.

[5]) Jan Tokarski "Metropolita Szeptycki na antenie", rok IV. Nr. 34 (Jan. 30, 1966). Dodatek do "Wiadomości Literackich", Nr. 1035 (30th Jan. 1966). Ця глибока стаття була перекладена з польської мови на українську з деяким скороченням і була надрукована у великодньому числі „Християнського Голосу", ч. 16, з квітня 1966 р.

(Далі буде).

Новорічний баль Думки в Ню Йорку

Ню Йорк (Н.Н.). — Новорічним балем і ревією „Ідемо на дієту", слова і музика Володимира Гентиша, хореографія Роми Прийми-Богачевської, хор „Думка" в Ню Йорку розпочинає цьогорічний карнавал в суботу, 9-го січня 1971 р. в готелі Комодор. В ревії виступлять: Балетний ансамбль Роми Прийми-Богачевської в складі: Ромко Строцький, Роксоляна Бабюк, Таня Зозуля, Ніна Бабяк, Зірка Глоба, Оксана Івасютин, Оля Піскор, Зірка Сохан, Оля Шкафаровська. Жіночий квартет „Думки в складі: Оленка Зам'ята, Марійка Кінь, Марта Степаняк-Кокольська, Соня Назаркевич. Чоловічий квартет „Думки" в складі: Ігор Зам'ятий, Борис Кекіш, Ігор Раковський, Василь Тершаковець, та цілий ансамбль хору. Грає оркестра „Амор" під керуванням Володимира Гентиша. Щорічно ця імпреза стягає багато приятелів „Думки", любителів музики, танку й співу не лиш з Ню Йорку, але з поблизьких і дальших стейтів, а навіть з Канади.

Українська громада в Чикаґо відвела проф. Богдана Попеля на вічний спочинок

Чикаґо. — Не зважаючи на сніг і мороз, на обидвох панахидах по бл. п. проф. Богданові Попелеві, голові Централі Комітетів оборони традиції в Українській Католицькій Церкві, який помер нагло 1 січня ц. р., та похоронній Богослужбі і навіть на далекому цвинтарі були сотні громадян. Особливо в неділю 3-го січня коло 800 осіб виповнили вщерть велику залю похоронного заведення Музиків та всі її бокові приміщення. У похоронних відправах взяли участь парох церкви св. Володимира й Ольги о. Петро Джулинський, о. Юліян Габрусевич, о. Маріян Бутринський і митрофорний протоєрей із православної церкви св. Володимира, в якій тимчасово відбуваються відправи парохії св. Володимира і Ольги, о. Федір Білецький. На першій Панахиді 3 січня промовляв д-р Антін Вітковський. На другій Панахиді промовляли о. П. Джулинський, Дмитро Німилович, ред. І. Кедрин з Ню Йорку, і проф. Петро Біланюк із Торонта від Централі Комітетів. У каплиці перед виносом тіла промовляв Семен Кріслатий від Комітету в Клівленді. Під час Богослужби в церкві промовляли оо. П. Джулинський і Ю. Габрусевич, а на цвинтарі інж. Богдан Трусевич. В усіх промовах червоною ниткою тяглась поруч із прославлюванням пок. проф. Богдана Попеля за його прикмети духа, зокрема відданість і безкомпромісовість у справах національно-політичних принципів, віри і Церкви, віри в живучість ідей Покійника. На похоронній тризні, дякував духовенству й усім учасникам від родини — брат Покійного, проф. Степан Попель. В уладженні і переведенні похорону допомагав Родині Комітет оборони традиції в Чикаґо, особливо Остап і Іванна Гарасовські; ця остання зібрала к. 1.000 дол. пожертв на особистий Фонд Кардинала Йосифа Сліпого, хоч у каплиці й на домовині було понад 30 вінків.

З РИМУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що після договору між Польщею і Західньою Німеччиною Ватикан схильний вже визнати границю Одри - Ніси, як остаточну між Німеччиною і Польщею. В опублікованому тепер Ватиканському Річнику пропущено вже примітку, що справа розділених Одрою - Ніссою територій ще не вирішена.

СТОЛИЧНИЙ ЩОДЕННИК „ВАШИНГТОН СТАР" не вийшов минулої суботи з друку, бо члени редакції та інші працівники не забажали бути страйколомами і перейти через пікет страйкарів. Застрайкували там автомеханіки в гаражах, яким закінчився контракт праці.

УРЯД КАМБОДЖІ ЗАКИДАЄ сусідньому Південному В'єтнамові, від якого вона у великій мірі залежна у своїй війні проти комуністів, що Південний В'єтнам пакостить Камбоджі, не постачаючи їй пального. Коли комуністи перерізали шлях від рафінерії в Компонґ Сом до столиці Пномпеню — Камбоджа здана на пальне з Південного В'єтнаму. В'єтнамці виправдуються труднощами технічного характеру.

ПОДЯКА

Вважаємо нашим обов'язком висловити в цій формі нашу щиро-сердечну подяку:

Друзям-акторам й особам причетним до театру за це, що не тільки відвідували наші вистави по кілька разів, але ще й обдарували нас, виконавців „Медеї", квітами та виявами захоплення поставою-інсценізацією, сценографією, грою дієвих осіб, костюмами як також технічною сторінкою спектаклю.

Всім постороннім громадянам, що прислали нам коші квітів не тільки на прем'єру, але і на суботнішню виставу.

Усім організаціям і товариствам при Українській Православній Церкві св. Покрови у Філядельфії за привіти з приводу прапрем'єри „Медеї" і квіти.

„Нашій Школі" при Осередку СУМА у Філядельфії за привіти і квіти.

Панові д-рові Богданові Фараонові і його дружині Олі — з Трентону, за зворушливу прилюдну подяку в щоденнику „Америка".

Усім ВШ. Громадянам, що відвідували впродож тижня наші вистави, тепло їх сприймали та виявляли своє захоплення, свою вдячність з приводу — як казали — цієї небуденної події в нашому культурному житті, як теж всім тим численним глядачам, що вже після вистав, листовно, чи телефонічно, просто засипували нас теплими словами признання. Такого відгуку з боку глядачів, ми, тут в Америці, не пам'ятаємо і за це ще раз усім щиро дякуємо.

Виконавці вистави „Медея" Жана Ануї — Актори ТЕАТРУ у П'ЯТНИЦЮ у Філядельфії:

Віра Левицька, Марія Степова-Карпяк, Богдан Паздрій, Володимир Шашаровський та Євген Левицький

Семінар православної молоді в Міннеаполіс, Міннесота

Студіююча українська православна молодь в Твін-Сіті, використовуючи час святочної поміж-квартальної відпустки, при допомозі культурно-освітнього референта церкви Св. Михаїла, О. Амброзяк, влаштувала релігійний семінар. На доповідачів були запрошені митр. прот. М. Антохій, настоятель церкви Св. Михаїла в Міннеаполіс і прот. Йосиф М. Крета з Чикаґо.

Доповіді були на актуальні релігійні теми в українській і англійській мовах з метою поглибити релігійні знання, знайти глибше та краще зрозуміння нашої православної віри.

Було видно велике зацікавлення молодих людей релігійними питаннями. Молодь закидала питаннями доповідачів і широко взяла участь в дискусії. Ставлені питання та рівень дискусії був дійсно високий. Заплянований семінар пройшов з великим успіхом та духовим піднесенням.

На закінчення семінара схвалено такі резолюції:

Українська молодь православного віровизнання в Міннеаполісі і Ст. Павлі на релігійнім семінарі, який відбувся 21-го і 22-го грудня 1970 р. в авдиторії церкви Св. Михаїла в Міннеаполіс, постановила слідуюче:

1 Ми, українські студенти православного віровизнання всецілo відтримували і підтримуємо наших ієрархів, які очолюють Українську Православну Церкву в цій країні.

2. Ми твердо віримо, що позиції нашої УПЦеркви є правильні і ніякі зовнішні сили не всилі їх захитати.

3. Ми хочемо й надалі продовжувати дорогі нам наші обряди та звичаї, які наша церква зберегла, й вони для нас є святими. Ми хочемо продовжувати їх такими, як нам їх передали наші прадіди.

4. Так, як в минувшині, за князів та гетьманів, наша церква стояла на сторожі нашої духовости й культури, так і ми сьогодні віримо, що під проводом нашої Митрополії наша церква служитиме і для нас джерелом духової сили та єдности.

5. Атеїсти робили і будуть робити поділи і намагання знищити нашу церкву, але ми свідомі цього й на манівці нас ніхто не зведе.

6. Недавнє створення Автокефальної Православної Церкви в Америці є черговим намаганням послабити й знищити нашу церкву. Ми рішучо протиставимося таким підступним заходам.

7. Ми горді за свою приналежність до УПЦеркви й шукання інших форм та змін будемо суворо засуджувати.

8. Ми співчуваємо українській студіюючій молоді в Україні, яка не може й не має можливости свобідно визнавати ідею Бога й церкви. Але вона її відчуває, шукає і подивугідно боронить наші старі манастирі та їхні архіви.

9. Ми закликаємо всю православну молодь поглиблювати знання своєї віри, яка віками служила збереженні нашого народу й його культури.

10. Ми просимо наших Ієрархів приділити особливу увагу релігійному вихованню нашої молоді, створивши для цього відповідний Відділ при Консисторії, який займався б справою виготовлення матеріялів для переведення семінарів, по можливості молодими кадрами духівництва.

В. Станиславів

Видатний віоліст Юрій Вожаківський виступає у Філядельфії

Дня 7-го січня 1971 р. в Музеюм ов Арт, Філядельфія мав відбутися черговий концерт „Sixtteen concerto soloists" — Марк Мостовой, диригент. Юрій Вожаківський постійний член цього ансамблю.

На цьому концерті він мав виступити в дуеті. Концерт композиції Телемана в супроводі оркестри.

Ю. Вожаківський закінчив у червні 1970 р. Джуліярд Скул ов Мюзік, одержавши Бечелор оф Мюзик деґрі. Його вчителі: Айван Ґаламіян, Волтер Трамплер, Фозі Джінґолд, Бруно Ґвірана (Італія). Тепер постійно концертує Юрій Вожаківський в Білому Домі, у Вашинґтоні під час прийнять Президентом державних мужів світу. Крім того він є членом відомого квартету "The Gallery chamber artists", для концертів у Вашинґтоні. Також належить до групи інструменталістів, молодих талантів, у Філядельфії під назвою „The Philadelphia Camerata". Дають концерти під менаджментом Френклін Концерт, Інк.

У Москві вийшла книжка українських перекладів

Московське видавництво „Проґрес", спеціялізоване на виданнях перекладної літератури, випустило в кінці 1970 р. англомовний збірник під наг. "Story of the Ukraine". Суперобкладинка прикрашена великим зображенням соняшника, в центрі якого надрукована така інформація: „Українська Совєтська Соціялістична Республіка — одна з найстаровинніших і найбільших держав у Европі, друга за кількістю населення та промисловим потенціялом республіка СССР. Україна розповідає вам про себе: про день сучасний і день минулий. Прислухайтесь до цієї розповіді, тому що сьогодні кожне слово цієї розповіді звернене до вас". У довгій передмові, яку написав В. Коротич згадано „про великі післяжовтневі досягнення України", про „розквіт літератури й мистецтва". До збірника ввійшли новелі й оповідання: А. Головка, П. Панча, О. Довженка, Ю. Яновського, О. Вишні, І. Ле, О. Гончара, І. Сенченка, М. Стельмаха, С. Жураховича, Ю. Збанацького, Л. Первомайського, П. Загребельного, М. Томчанія, Є. Гуцала, Р. Іваничука, О. Сизоненка, Г. Тютюнника. Оповідання й новелі переклав на англійську мову В. Ільюшенко.

40-ліття праці Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб

Вінніпеґ. — Крайова Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб, ОУК, відзначила наприкінці 1970-го р. 40-ліття свого постання і активної діяльности. ОУК ім. Ольги Басараб, головою якої є тепер видатна громадська діячка Стефанія Савчук, була створена восени 1930-го року в Вінніпеґу, на великому протестаційному вічі українського жіноцтва проти польського терору в Західній Україні. Українська Стрілецька Громада в Канаді патронувала цьому вічу, на якому постала організація для ширення правди про Україну поза її межами, плекання української мови й культури та всебічної допомоги українському народові на окупованій Москвою батьківщині. Ідеї ОУК швидко поширились по всій Канаді, першою головою Центральної Управи ОУК була Анастасія Павличенко в Саскатуні, Саск. З 1950-го року.

З 1950-го року Організація Українок Канади видає власний ілюстрований журнал-місячник „Жіночий Світ", що його редагує Стефанія Бубнюк. Членки ОУК ім. Ольги Басараб працюють в ділянках організаційній, культурно-освітній і харитативній. У жовтні 1970-го р. святкове відзначення 40-ліття діяльности ОУК відбулось у Торонті, де головною доповідачкою була радна міста Дітройту, Маруся Бек. У журналі „Жіночий Світ" з грудня 1970-го р. чимало матеріялів присвячено 40-літтю діяльности цієї заслуженої жіночої організації в Канаді.

І. НОВІ ГОРИЗОНТИ, ЧИ НОВІ УТОПІЇ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вік — найкраще його якнайшвидше покинути, дітей також. Подружжя означає тільки насильство над жінкою і турботи зв'язані з народженням дітей. Чоловіки повинні платити жінкам за їхню домашню працю. Любов — це ілюзія, її треба якнайскоріше знищити, щоб запобігти дальшим трагедіям. Секс — це тільки невротичне притягання і невроза. Тому це питання треба розв'язувати без зайвих романтичних комплікацій. Всі ці групи єднає боротьба проти „мужеського шовінізму" відносно жінок. І тільки час від часу, ніби з далекої віддалі, озивається призабута флейта — здорових давніх ідей.

Варто ще згадати зовсім окремішню групу — "Boston Female Liberation". В неї інші дороги. Вони уважають, що чоловіків зовсім непотрібно, від них треба відійти, тільки між жінками можна знайти правдиву приязнь. Треба позбутися батьківських і чоловічих прізвищ, щоб колись в майбутньому ніхто й не згадував, що сучасна суспільна структура взагалі існувала. Вони носять пошиті з грубого полотна уніформи, коротко підстрижене волосся з індіянськими опасками. В їхній програмі безустанні щоденні фізичні вправи, щоб силою колись перемогти чоловіків.

Виглядає, що для них суспільним ідеалом є вулик: невиразно жіночої статі робітниці пильно збирають мед, а трутнів, які виконали свою функцію із королевою треба викидати геть . . .

Багато із цих жіночих американських груп видають свої журнали і засновують виключно феміністичні театри.

Останнім часом найбільш популярною провідницею жіночого руху є Кейт Міллет. Колись різьбарка, тепер — кореспондент. Вона надає сучасному рухові інтелектуальне забарвлення своєю книжкою. Це докторська дисертація під назвою "Sexual Politics". В ній вона пише: „Якщо б ми не дотримувалися строгих сексуальних роль — тоді ми краще могли б розвинути свою працю, поступати більш спонтанно, бо тільки йдучи за нашими інстинктами можемо мати величезні засяги фантазії й творчости".

І так жінки з сучасного радикального руху виходять на маніфестації, зібрання, кидають гасла на телевізії і в радіо, а потім криються в „засекречених спільнотах", щоб знову вийти й знову творити виря й ферменти в суспільстві. І ставлять вістря проти себе й нищать якраз ту жіночу гідність, що її ревно боронила перша суфражистка Емілія Панкгурст.

Мова, очевидно, йде тут про найбільш крайві організації. Не можемо не згадати тих, що держаться релігійних товариств, творять материнські гуртки при школах, спортові, мистецькі та освітні організації. Вони поборюють сучасне зло, твердо обстоюють гідність жінки та матері в давній традиційній формі і з позиції здобутих прав боряться п'ядь за п'ядю за покращання свого майбутнього в ідеалістичному й шляхетному значенні.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що у вівторок, 22-го грудня 1970 р. упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.
ВАСИЛЬ ПОЛЯРНИЙ

на 61-му році життя.

Покійний народжений в Золочеві на Харківщині.

ПОХОРОН відбувся 26-го грудня 1970 р. з Катедри св. Володимира на Elmwood Cemetery в Chicago, Ill.

Важким горем прибиті:

дружина — УЛЯНА
сини: ВАСИЛЬ з дружиною МАРІЄЮ
ВІКТОР з дружиною ВАЛЕНТИНОЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною НЕЛЛІ
5 внуків
брати: ІВАН і СЕМЕН
сестра — ДАРІЯ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 31-го грудня 1970 року упокоїлася в Бозі, на 78-му році життя, наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
АННА з БАЧИНСЬКИХ СКОБЕЛЬСЬКА

вдова по надраднику суду.

ПОХОРОН відбувся 2-го січня 1971 р. у Львові.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ відправилися в церкві св. Николая і в церкві св. Архистратига Михаїла в Торонті.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дочка
ГРИГОРІЙ РЕПЛЯНСЬКИЙ — зять
МАРТА і ЮРІЙ — внуки
та Родина в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ

бл. п. ІРЕНИ ГОЛЮКИ з дому ХАЛУПНИЦЬКА

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

в середу, 13-го січня 1971 року

о год. 9-ій ранку
в Українській Католицькій Церкві
СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Приятелів і Знайомих просимо помолитися за Спокій Її Душі.

Чоловік ВОЛОДИМИР з Родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД ДНЯ СМЕРТИ
Незабутнього

Проф. Д-ра МИХАЙЛА ОВЧИННИКА

відбудеться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАРАСТАС

в ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ СВ. АП. АНДРЕЯ
в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

у вівторок, 12-го січня 1971 року

о год. 10-ій вранці.

Про участь і ласкаві молитви просить
МАРІЯ — дружина

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 4-го грудня 1970 року в Ню Йорку, відійшла у Життя Вічне наша Найдорожча та Незабутня
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п. ІРЕНА ҐОЛЮКА з дому ХАЛУПНИЦЬКА

Прибиті важким горем в днях невимовного нашого болю і смутку після невіджалуваної втрати, складаємо найсердечнішу подяку Високопреподобним Отцям: о. д-рові В. Гавлічеві, ігуменові ЧСВВ і пароховi Церкви св. Юра в Ню Йорку, о. З. Бачинському і о. ради. Я. Кезівові за відслуження похоронних обрядів, Парастасів і Служби Божої, а о. З. Бачинському зокрема, за зворушливу проповідь в церкві.

Наше щире спасибі Управі Самост. Золотого Хреста, якого діяльним членом була Покійна довгі роки, за численну участь в Парастасах і в Церкві св. Юра, за зворушливу прощальну промову п. мґр. О. Калинової під час Парастасу та за прекрасні квіти, п. д-рові І. Козакові за прощальне слово від Суспіл. Служби ОбВУА, з якою Покійна довгі роки ревно співпрацювала.

Найщиріша подяка Рідним, Приятелям і Знайомим за численну участь в похоронних обрядах, зокрема Тим, що на прощання обдарували Покійну квітами та вшанували її пам'ять багатьома пожертвами на Служби Божі і на народні цілі, як також за вислови співчуття, передані нам особисто чи листовно.

Наша щира подяка Братовій Мелянії та Братанкові Євгенові Голюкам, що поспішили нам у тому безмежному горю із щирою допомогою і моральною підтримкою, та інж. Е. Бачинському за прощальну промову від Родини на поминках у Народному Домі в Ню Йорку.

Щиро-сердечно дякуємо нашим Рідним і Приятелям, які — не зважаючи на будний день — доставили нам самоходи для переїзду з Ню Йорку на цвинтар в Бавнд Бруку.

Вкінці щира подяка похоронному заведенню Н. Яреми за зразкове переведення похоронів.

Всіх цих людей доброї волі хай Всевишній винагородить Своєю Ласкою.

А Ти, Наша Єдина, Кохана Ірено, що була завжди прекрасним зразком Дружини, Мами, Бабуні та Жінки-Громадянки — спи щасливим, спокійним сном, а пам'ять про Тебе буде вічно жива між нами.

В глибокому смутку, горем прибиті
чоловік ВОЛОДИМИР з Родиною

бл. п.
ВАСИЛЬ ГОШОВСЬКИЙ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в четвер, 17-го грудня 1970 року в Чикаґо, відійшов у Вічність

на 59-му році життя.

Родом з села Гозів, Західня Україна.

Важким горем прибиті:
брат МИКОЛА з дружиною в Англії
брат і сестри в Україні: ЙОСИФ, КАТЕРИНА, ОЛЕНА і РУЗЯ

В понеділок, 21-го грудня 1970 р. Похоронну Службу Божу відправив парох о. Й. Шарп і о. Д. Ковальчик в церкві св. Йосифа, а опісля Тіло перевезено на цвинтар св. Николая.

Спи Брате, нехай чужа земля буде Тобі пером.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що з волі Всевишнього, по довгій і тяжкій недузі, упокоївся в Бозі на 77-му році трудолюбивого життя, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БРАТ, ШВАГЕР і ВУЙКО

бл. п.
ІВАН МУРИН

бувший старшина Українських Січових Стрільців, учасник Визвольних Змагань, абсольвент філософії Українського Тайного Університету у Львові, член УРСП, довголітній освітній організатор „Просвіти" і „Каменярів" в Рогатинщині, Зах. Україна, як також член-основник ОбВУА, Української Кредитової Спілки і ОДУМ в Рочестері.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8-го січня 1971 року о год. 10:30 рано в похороннім заведенні Т. Гарриса, а відтак в церкві Богоявлення Господнього на кладовище Holy Sepulchre.

Горем прибиті:

ЛЮБА — дружина
родина: ВОЛОДИМИР і ЄВГЕНІЯ КОЛЬЦІ
ВОЛОДИМИР і БОГДАННА ТАРНАВСЬКІ
МАРІЯ і МИХАЙЛО КРИЖАНІВСЬКІ
ОСИП і СОФІЯ КОЛЬЦІ
і Родина в Україні

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КЛК ЗАПОЧАТКОВУЄ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ СЕЗОН

Карпатський Лещетарсь-Клюб Ню Йорк влаштовує в днях 16-го і 17-го січня 1971 року на відпочинковій оселі УНСоюзу — Союзівці Товариську Зустріч для членів Клюбу і гостей. В програмі цієї Зустрічі відбудеться в суботу, 16 січня, лещетарська прогулянка до Мт. Каталія (біля Елленвілл). Вечором того ж самого дня буде влаштована на Союзівці спільна вечеря, а після неї забава.

Почавши від 23-го січня 1971 р., лещетарська ланка Клюбу, провідником якої є Юрій Граб, влаштовуватиме кожної суботи тренінги у змаговому лещетарстві на різних лещетарських теренах, місця яких будуть кожночасно подані.

Лещетарські змагання за першість УСЦАК відбудуться 13-го лютого 1971 р. на трасах Голідей Веллі в Еліковілі, Н. Й. Роб.

— о —

ВІСТІ „Ч. СІЧІ"

Нове число „Нашого Спорту"

Нове, 7-ме число спортового журналу, органу УСТ „Ч. Січ" „Наш Спорт" появилося вже в розпродажі. В новому числі „Нашого Спорту" поміщені матеріяли про широку спортову діяльність УСТ „Ч. Січ" в українській і англійській мовах, докладні табелі гор численних спортових дружин, історичні фото-знимки, окремі факти про спорт в Україні, голоси міжнародної преси про активність УСТ „Чорн. Січ" і інші матеріяли. Як і в минулих роках, щирі прихильники „Ч. Січі", українські і американські куди та професіоналісти, помістили свої Різдвяно-Новорічні привіти, чим уможливили Т-ву видати це 7-ме число, одинокого на сході ЗСА, українського спортового журналу.

Нове число „Нашого Спорту" можна набути в домі „Ч. Січі" при 680 Сенфорд Евеню, або в крамниці „Дніпро" в сусідстві Т-ва.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" (юнаки) — „Пандра" (юнаки) 2:1

Успішно розпочали свій футбольний сезон юнаки „Ч. Січі". В перших лігових змаганнях з сильною дружиною „Пандра" з м. Петерсону наші надійні юні футболісти здобули перемогу і дві цінні точки. Переможні голі стрілили: Сузик і Кузан. Склад дружини юнаків „Ч. Січі": Х. Адамкевич, О. Пастушенко, В. Рудзінський, Р. Копійчук, Р. Кузан, С. Нагорняк, Є. Головінський, И. Кормило, І. Фірґерас, В. Вернер, А. Сузик, Р. Головінський, И. Никорчук, О. Мазяр, П. Пронюк. Менаджер Іван Нагорняк.

ВІДБИВАНКА

І Чоловіча дружина „Ч. Січі" розпочала сезон

В суботу, 5-го грудня, 1-а дружина „Ч. Січі" взяла участь у відбиванковому турнірі 10-ти найкращих на сході ЗСА, що відбувся в м. Скенектеді в стейті Н. Й. „Ч. Січ" була одинокою українською дружиною на турнірі. „Ч. Січ" виступила під проводом свого тренера Юрія Ставничого в такому складі: (без С. Чебіняка і Я. Дюдяля) Ю. Бук, Б. Домарацький, Б. Ваплавський, М. Сітницький, Р. Гентиш, В. Роговський, П. Дармограй, С. Стахів, Л. Кормелюк і Т. Кальба, вихованець „Ч. Січі", який вперше ввійшов до складу 1-ої дружини. Т. Кальба є другим юньйором „Ч. Січі після Б. Ваплавського. Кінцевий показник гор турніру в Скенектеді, Н. Й.:

Верхня чвірка з десяти учасників

1. Балтимор, Мд. УМСА
2. Вунсакет, Р. Ай. УМСА
3. Гльоверсвіл Н. Й. УМСА
4. „Чорноморська Січ"

„Чорноморська Січ" — „Ленделс" ВК 3:0 (15:4, 15:1, 15:4

В чергових лігових змаганнях на виїзді, 10 грудня, в м. Линдгирст, 1-а жіноча дружина розгромила своїх суперниць „Ленделс" і цим дальше закріпила свою позицію на 1-му місці в табелі (без поразки).

„Чорноморська Січ" II — Ровей IBKA 1:3

Молоді спортовки „Ч. Січі" в чергових лігових змаганнях виграли один сет, але програли цю зустріч із сильним і досвідченим відбиванковим клюбом IBKA Ровей, що в показнику табелі гор займає тепер 2-ге місце.

БРИДЖ

В черговому вечорі, 11-го грудня ц. р., в змаганнях „Дуплікейт Бриджа" першість здобули п-во Охримовичі.

О. Твардовський

— о —

„ТРИЗУБ" — „ДЖЕРМАН ГАНГЕРІЄНС" 5:0 (3:0)

Філядельфія, 13-го грудня. — В цю неділю погода дозволила розіграти футбольні змагання в рямках чемпіонату ЗСА між „Тризубом" та лідером Філя Юнайтед Ліги, „Джерман Гангерієнс". „Джерман Гангерієнс" це добре зіграна одинадцятка, в якій домінують два бувші змагуни „Тризуба", Вагнер у нападі, та Ватсон на обороні і тому ці змагання задержали високий змаговий позем і викликали багато емоційних ситуацій, які могли задоволити навіть дуже вибагливого глядача. До таких ситуацій належав карний коп проти „Тризуба" виконуваний два рази (воротар порушився) і бравурно оба рази оборонений, та ефективні „головки"-Гортона, якими він здобув двоє воріт. Немеңше ефективними були двоє воріт Деліона і одні Нани. Противник не здобув почесних воріт, хоча йому дуже помагав суддя. Він мав дуже мало нагод такі ворота здобути. В другій півгрі на воротах „Тризуба" дебютував новий воротар А. Спектор, але він не мав нагоди показати своєї кляси. Очевидно, наша громада дальше сторонить і не приходить на змагання. Цим разом глядачів не було більше, як триста і то в більшості чужинців. Може причиною є зависока ціна вступу, чи може змагання стали вже нецікаві і краще йти на гокей, чи футбол, хоча там ціни є далеко вищі.

„Тризуб" за двадцять літ свого існування зробив і робить велику пропаганду українського імені та діє в інтересі цілої Української Громади у Філядельфії, тому заслуговує на більшу увагу та признання.

Цією виграною „Тризуб" здобув першість Східної Пенсильвенії. М. С.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ЕКСТЕНШИН" 2:1

Трентон, 20-го грудня. — Згідно з рішенням Верифікаційної Комісії Футбольної Асоціяції Ню Джерзі, відбулися ці повторні змагання з циклу гор за Чашу ЗСА, вдруге в Трентоні і цим разом „Ч. Січ" здобула перемогу 2:1. Цей новий успіх „Ч. Січі" цінний і тим, що його вона здобула без своїх чолових футболістів (Б. Каздоби, І. Паливоди, Л. Лужняка, О. Солтівського і М. Заремби), які з різних поважних причин не змогли взяти участи в цих змаганнях. В грі, як і можна було сподіватися, „січовики", настроєні до гідного реваншу за попередну уневажнену програну, віддали усі свої фізичні і технічні сили для тієї перемоги. Вирішальним фактором в осягненні перемоги „Ч. Січі" було в першу чергу обсадження вакантних позицій заступниками, які блискуче виконали тактичні завдання проводу дружини, вміло достосовані до обставин спричинених згаданим ослабленням дружини, і до гри господарів. Почавши від сторожа воріт „Ч. Січі" Гільгерса, який очайдушно боронив своєї твердині, і закінчивши на капітанові дружини М. Фармізі, який вміло провадив „рейди" на ворота господарів, усі футболісти заслуговують на особливе признання. Вперше в цьому сезоні ввійшов до акції футболіст, менаджер М. Паливода, який разом з Паньковим, Касіяненком і Дудою творили ядро дефензиви. В середпіллі починувалися Д. Паливода і М. Вакун. Ведення 1:0 для „Ч. Січі" з подачі Л. Вільчака здобув М. Фарміга в 26-ій хвилині. Свого другого і, як пізніше показалося, переможного голя стрілив знову М. Фарміга в 71-ій хвилині. Свого одинокого голя зустрічі здобули господарі на 84-ій хвилині гри. Склад „Ч. Січі": Гільгерс, М. Паливода, Паньків, Д. Паливода, Дуда, Бакун, Касіяненко, Л. Вільчак, М. Фарміга, О. Фарміга, В. Вільчак.

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Карні ФК (юнаки) 1:4

ВІДБИВАНКА

„Чорноморська Січ" I — Лівінгстон IBKA 3:2 15:6, 10:15, 14:16, 15:8 15:7)

Лівінгстон, 15-го грудня. — Близько до своєї першої поразки сезону в Жіночій Відбиванковій Лізі Ню Джерзі була 1-а дружина „Ч. Січі" в своїх чергових змаганнях на виїзді в Лівінгстоні з місцевою дружиною IBKA. Виграваши перший сет, українки злегковажили собі завзятих суперниць, які в свою чергу вирішили переможно 2-ий сет. В ході дальшої гри обидві дружини виграли ще по одному сетові і, щойно в сьомому сеті „Ч. Січ" вирішила ці змагання в свою користь.

„Чорноморська Січ" II — „Чорноморська Січ" III 3:1 (15:11, 8:15, 15:13, 15:8)

Чергове „січове дербі" за лігові точки закінчилося перемогою II-ої дружини. Обидві наші молоді дружини роблять добрі поступи в цьому спорті, що треба завдячувати їх опікунам і тренерам.

БРИДЖ

Втретє в цьому сезоні першунами вечора „Дуплікейт Бриджа" вийшли д-р Д. Стахів і інж. Б. Жук.

О. Твардовський

— о —

ГОБОКЕН — „ТРИЗУБ" 0:1 (0:0)

В неділю, 20-го грудня „Тризуб" був гостем у СК Гобокен в Норт Верґен, Н. Дж. Сильний вітер часто пішав у підворітних ситуаціях і „Тризуб", домінуючи увесь час, мав щастя, що закінчив змагання з двома пунктами. Рішаючі ворота здобув лівокриловий Людвіг „головкою" по гарнім „центрі" Нани. Обі дружини закінчили змагання в десятку, бо суддя виключив напасника Гобокен і оборонця Гіменеса з „Тризуба" на початку другої півгри за неспортову поведінку. Воротар „Тризуба" Вальдез знову і під час цієї гри показав свою справність, оборонивши два рази ворота сам на сам з противником. Ці змагання „Тризуб" грав в пославленому складі, без Деліона, який виїхав на відпустку до Гани. В загальному „Тризуб" грає тепер добре і, можна сказати, щораз краще. У весняному сезоні він буде вже повновартною командою, готовою до важких змагань, які його очікують.

Зараз одначе стає важною справа фінансова, бо з огляду на малу фреквенцію глядачів на кількох останніх змаганнях „Тризуб" знайшовся у фінансових клопотах. Зрівноважити свій бюджет управа „Тризуба" думає з помічю всієї української громади у Філядельфії, до котрої звернеться в часі Різдв'яних свят з Колядою. Також і цього року „Тризуб" буде зустрічати Новий Рік 31-го грудня ц. р. о 9-ій год. у власній залі. Добра оркестра, гарна мистецька програма і смачний буфет це запорука для гарного проведення зустрічі Нового Року. М. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го СІЧНЯ 1971 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд., о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Схід 7-ма вул. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го СІЧНЯ 1971 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 1-ій по пол. в церковній залі св. ап. Петра і Павла, Вест 7-ма вул. Проситься чл. прибути. Т. Шмаґала, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На порядку: звіти Управи, вибір нової на 1971 рік та інші справи. Проситься чл. прибути. — І. Козел, предс., С. Филик, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відділ о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Аве. Проситься чл. прибути. — Марія Філяс, Марія Ковальчук, Катерина Ярославська.

Роман Рудницький на платівках

Молодий, відомий українсько-американський піяніст-віртуоз Роман Рудницький з початком січня 1971 р. награватиме в Лос Анджелесі, Каліфорнія платівку „Симфонія для фортепіяна і чотирьох інструментів", великий твір у декількох частинах, сучасного американського композитора Ернеста Голда, який здобув чималий розголос своєю музикою до фільму „Ексодус". Твір „Симфонія для фортепіяна і чотирьох інструментів", виконанням якого на платівці дириґуватиме Філіп Лямбро, написаний на замовлення Фундації Форда.

Роман Рудницький, негайно після награння згаданої платівки відлітає до Европи, на чергову — вже шосту — концертову туру, зачинаючи її виступом з оркестрою, в концерті Роберта Шумана, в Норвеґії, а закінчуючи її виступом з оркестрою в концерті передового сучасного американського композитора Віліяма Шумана в Льозані, у Швайцарії, запрошений державною фірмою виробництва платівок у Польщі, „Польське награня", наґрати на платівках усі т. зв. трансцедентальні „Етюди Ліста". Виготовлення цих платівок відбудеться під час великої концертової тури Романа Рудницького в Польщі — його другої — під час якої він виступить в кільканадцятьох містах, як соліст з оркестрами та сольовими реситалями.

Н. Н.

Хор „Горлиця" виступить із концертом в Ірвінґтоні

На терені Нюарку-Ірвінґтону хор „Горлиця" не є якоюсь новою чи невідомою мистецькою одиницею. Він існує вже п'ять років. Неодноразово виступав на різних святкуваннях, академіях, зустрічах. Це жіночий хор — в ньому співають жінки й дівчата. Великий насьогодні уже репертуар хору складається з українських народних пісень, стрілецьких, повстанських та інших. Усі хористки виступають в оригінальних національних одягах.

В неділю 17 січня ц.р. хор „Горлиця" виступить із своїм першим самостійним концертом. Відбудеться концерт о год. 5-ій вечора в залі української православної церкви св. Трійці при 836 Лайонс евню в Ірвінґтоні. У програмі концерту передбачені колядки, щедрівки та народні пісні. Дириґентом хору є п. Василь Пташинський, акомпаньяторкою п-на Валентина Приходько. Патронує хорові Товариство Прихильників УНРади в Нюарку-Ірвінґтоні, Н.Дж.

К. Степовий

ПОСВЯТИЛИ НОВУ ЦЕРКВУ В БРАЗИЛІЇ

Куритиба, Парана. — З нагоди 75-ліття поселення перших українських іміґрантів у Бразилії, в грудні 1970 р. у м. Куритибі Екзарх українців-католиків у цій країні Владика Иосиф Мартинець, ЧСВВ, посвятив у асисті духовенства й при великому зборі вірних нову церкву. Церква розташована при вулицях Мартін Альфонсо й до Ріо Бранко, її присвячено Божій Матері. Парохом церкви Божої Матері є о. Маркіян Пенцак, ЧСВВ.

ТАРЗАН, Ч. 6490. Тарзан і Дикий Кіт в небезпеці життя

Як ти навчився мови батузів, то я одного дня довідаюся, але тепер скажи мені, чому ви не послухали нашого знака? Чому ви не тримаєтеся здалека від країни батузів?

Ми мандруємо до країни бонґів. Ми тільки переходимо через край батузів.

Гей, Гано! Він каже, що вони приятелі наших ворогів бонґів! Чому ми витрачаємо наш час батузів на балачку! Я кажу, щоб ми застромили їх голови на бамбусові палі, щоб вони не говорили більше!